



Samenhuizen of cohousing, je hoort er steeds vaker over. Maar wat is het precies en hoe gaat het er in de praktijk aan toe? Kijk mee binnen in 'De Kaasdroger', een vierkantshoeve waar vier gezinnen allemaal een eigen wooneenheid hebben, maar met veel ruimte voor samen leven over gezinsgrenzen heen.

Vier gezinnen onder één dak

Dat er in De Kaasdroger samengeleefd wordt over de gezinsgrenzen heen, merk je meteen als je binnenkomt: Jade en Noah zitten gezellig te kliederen met verf aan de grote tafel van Lieselotte en Laurenz. Even later schuift ook Lore aan met June op haar schoot. Nochtans zijn deze kinderen niet allemaal broers en zussen van elkaar. Jade en Lore zijn de dochters van de burens, Anje en Benoît. Deze spontane mix van kinderen aan de keukentafel is zeker geen uitzondering in vierkantshoeve 'De Kaasdroger', een samenhuishuisproject dat steeds meer vorm krijgt. Hier gebeuren heel wat activiteiten samen: verbouwen, klussen in de tuin, feestjes organiseren, samen spelen, ervaringen delen... Een mooi project, maar tussen droom en werkelijkheid stonden nog wel wat hindernissen.

Droom die werkelijkheid wordt

Toen Anje en Benoît, vandaag mama en papa van Lore, Thimen

“Er zijn veel vormen van samenleven, dit is er één die voor ons klopt

en Jade, op zoek gingen naar een nieuwe plek om te wonen, botsten ze op een beschermde vierkantshoeve met woonhuis, stallen en langsschuur op een lap grond van 50 are in de omgeving van Boutersem. Anje: “Een droomlocatie om te wonen, maar onbetaalbaar voor een gezin alleen. De vierkantshoeve werd verkocht aan iemand anders, maar liet ons nooit helemaal los. Stilaan rijpte het idee om te gaan voor een ecologisch samenhuishuisproject, waarbij meerdere gezinnen op een ruime locatie 'samenwonen'. De hoeve die ons oorspronkelijk de ogen had uitgestoken, kwam als bij toeval, opnieuw te koop. Hier zouden we onze droom waarmaken. We wikten en wogen en uiteindelijk sprongen we en tekenden voor de aankoop van de hoeve. De locatie stond dan wel vast, maar plannen moesten nog uitgetekend worden en medebewoners hadden we ook

nog niet. We besloten een website uit te bouwen waar mensen konden lezen over onze plannen en visie, en verspreidden folders.”

Een plek waar 'anders' leven mogelijk wordt

Drie jaar na de aankoop van de hoeve vonden Anje en Benoît de eerste medebewoners. Leen en Stef stapten in het project, trokken mee aan de kar en werken nu keihard om de paardenstal bewoonbaar te maken voor hun nieuw samengesteld gezin met vijf kinderen Nerima, Silke, Lino, Zita en Remi. Ruben reageerde enkele maanden later op een advertentie op Immoweb en stort zich nu op de verbouwing van de koeienstal. Bewoners vinden voor de vierde woonunit, het woonhuis, ging minder vlot. Anje: “Meer dan eens vonden we geïnteresseerden die behoorlijk ver geraakten in het proces, maar uiteindelijk toch

De tuin is een paradijs voor de kinderen: ezels, schapen, loopeenden, een speelboom vol schommels en klimtouwten, ruimte om te voetballen, een boomhut, een vuurkring en een flinke moestuin.

weer afhaakten om de meest uiteenlopende redenen. De ene zag de onzekerheid die een beschermd monument met zich meebrengt niet zitten, de andere zag het niet zitten om de verbouwing grotendeels zelf aan te pakken waardoor het te duur werd, weer anderen bedachten zich na gesprekken met hun omgeving, nog anderen hadden weinig zin om helemaal opnieuw te beginnen..." Met Lieselotte en Laurenz was het anders. Hoewel ze net een verbouwing achter de rug hadden, hadden ze slechts één weekend nodig om de beslissing te nemen. Lieselotte: "We hadden zelfs nog nooit overwogen om te gaan 'samenhuizen', maar na een gesprek met Anje zijn we gaan rondneuzen op de website van De Kaasdroger. Het project én de visie sprak ons heel erg aan. De locatie, met de grote en verras-

sende tuin, maakte het aanbod nog aantrekkelijker. We stapten als laatste in het project, maar verhuisden als eerste. Ondertussen voelt het voor ons alsof we onbewust terecht gekomen zijn op een plek waardoor 'anders' leven mogelijk wordt: weg uit de drukte waarin we leefden, omgeven door mensen waarmee je heel veel kunt delen, wat onze draagkracht enorm vergroot."

Samenhuizen, zoveel voordelen

Hoewel alleen Lieselotte en Laurenz nog maar in de hoeve wonen, ervaren ze nu al een verschil. Op dit moment wonen Anje en Benoît tijdelijk aan de overkant van de straat en wordt er gewerkt aan de gemeenschappelijk delen. Lieselotte: "Deze week eten we samen. We maakten een beurtrol om te koken. Terwijl Anje kookt,

zijn de kinderen bij mij. Dat is best wel druk, maar niet zwaarder dan wanneer alleen onze kinderen er zijn. De kinderen houden elkaar immers heel vaak bezig en mijn takenpakket is toch een stuk lichter. Om de twee weken passen we ook een avond op de kinderen van de anderen. Op die manier heeft iedereen af en toe een avond vrij, zonder dat je babysit hoeft te regelen. In onze vorige buurt hadden we ook heel veel contact met de burens, maar dat ging toch een stuk minder ver."

Dat samenhuizen vooral voordelen heeft, daar is Anje van overtuigd: "Omdat je elkaar vaker ziet, zonder dat je iets moet organiseren, kun je elkaar makkelijker helpen, ervaringen delen of stoom afdalen bij elkaar. Uiteraard kunnen we beroep doen op familie, maar voor vele kleine dagelijkse en praktische dingen is dat geen oplossing.

Op de achtergrond **de grote schuur** van de vierkantshoeve.

Lore, June en Jade spelen graag samen.



Zowel de mannen als de vrouwen hebben veel aan elkaar, maar elk op hun eigen manier. Zo zullen vrouwen vaker ervaringen uitwisselen over de kinderen en elkaar ondersteunen in het huishouden, terwijl de mannen allerlei technische dingen over de verbouwingen met elkaar bespreken. Hoe je het ook draait of keert, op bepaalde vlakken begrijpen vrouwen elkaar beter, idem dito voor mannen. Voor die dingen waarmee je bij je partner niet altijd terecht kunt, is hier wel altijd iemand in de buurt om die ervaringen of bezorgdheden te delen. Dat is volgens mij verrijkend en positief voor je relatie met je partner. Met hem of haar kun je dan andere dingen bespreken. Ook wat de kinderen betreft, zie ik meteen nog voordelen. Als huiswerk moeilijk gaat, zit je soms wat te dicht op je eigen kinderen wat niet bevorderlijk is

voor de sfeer. Als iemand anders dan eens van je kan overnemen, komt dat de relatie met je kinderen ten goede. Zo begeleidt Lieselotte Thimen, de zoon van Anje en Benoît, regelmatig bij zijn huiswerk en dat is voor iedereen veel aangenamer.”

En wat als het mis gaat?

Het enthousiasme is groot, de bewoners geloven rotsvast in hun project. Toch maken ze zich geen illusies. De kans dat er conflicten ontstaan, is reëel. Lieselotte: “Op dit moment zit de sfeer zo goed dat alles kan uitgepraat worden. Er is een enorme openheid en

iedereen voelt zich veilig genoeg om te zeggen wat hem of haar op het hart ligt. We organiseren om de twee weken een vergadering om alles te bespreken wat ons bezighoudt. Indien nodig, komen we vaker samen. Natuurlijk kan het mislopen, maar om meningsverschillen te regelen, hebben we een lijvig contract opgemaakt met de hulp van een notaris die al heel wat ervaring heeft met samenhuizen. Benoît: “Juridisch hebben we een structuur die te vergelijken is met die van een appartementsgebouw (vereniging van mede-eigenaars). Elke koper heeft een eigendom en daarnaast een aandeel in wat gemeenschappelijk

“**We zijn geen bende hippies die een commune willen starten, maar allemaal gewone, hardwerkende mensen**”



is. De grond is gemeenschappelijk, net als de tuin. De woning is privé, inclusief een stukje privétuin. Over het gebruik van de privétuintjes kunnen afspraken gemaakt worden (bijvoorbeeld wanneer de kinderen wel of niet in de tuin van de burens mogen). Wie wil, kan uit het project stappen. Nieuwe bewoners stappen dan weer mee in het bestaande contract.” Anje benadrukt dat het contract er vooral is voor het geval dat het fout loopt: “Ik zie het contract een beetje zoals een huwelijkscontract. Als het misloopt, kun je er op terugvallen. Maar voor de concrete uitvoering van zo’n project, moet je vooral veel vertrouwen hebben. Als je alles onder controle wil hebben of te beredeneerd bent, dan begin je er beter niet aan. Er zijn zoveel onzekerheden, onder meer omdat De Kaasdroger een beschermd monument is en we op voorhand niet konden weten wat er wel of niet mocht. Je moet dus een beetje durven springen als je hieraan begint.”

Verzameling van talent

Voor een koppel is verbouwen al een hele klus en niet zelden een test voor de relatie. Een verbouwing waarbij vier gezinnen betrokken zijn, lijkt dan ook onbegonnen werk? “Heel wat samenhuishoofden beginnen met een groepje mensen dat samen van nul begint”, vertelt Anje. “Ze zoeken samen een plek om te wonen, bekijken samen hoe het idee vorm krijgt... Dat wij al een project en een visie hadden voor we op zoek gingen naar medebewoners, is volgens mij een voordeel. Mensen die instapten, wisten toch al min of meer waaraan ze begonnen.

“Als je een feestje wil organiseren, heb je meteen veel helpende handen

Natuurlijk gaat bij de verbouwingen alles wat trager omdat alles in overleg moet gebeuren. Maar daar staat tegenover dat je veel hulp hebt van elkaar. Ik denk bijvoorbeeld aan Laurenz die zich twee maanden lang heeft verdiept in het opvolgen van de offertes voor het buitenschrijnwerk. Daar plukken we met z’n allen de vruchten van. Zo hoeft niet iedereen zich met alles bezig te houden en neem je meestal taken op waar je goed in bent en die je bijgevolg ook graag doet. Zelf ben ik graag bezig met woord en beeld. Het up-to-date houden van de website en het bijhouden van verslagen kosten me dan ook weinig moeite. De boekhouding daarentegen is echt mijn ding niet. Ik ben dan ook heel dankbaar dat ik dat aan Stefan overlaten. Leen is dan weer goed in onderhandelen, wat van pas komt bij de onderhandelingen met de dienst Ruimte en Erfgoed. Laurenz is een goeie planner, Ruben is erg praktisch ingesteld en Benoît kent de plannen van binnen- en van buiten. Lieselotte heeft dan weer veel aandacht voor het sociale en is graag creatief bezig met kinderen. Elk zijn talent. Dat voelt bijzonder comfortabel aan.

Nog een voordeel van samen bouwen en verbouwen: regelmatig zijn er dingen die je niet alleen kan (zware materialen verplaatsen bijvoorbeeld). Dan is het handig dat er altijd iemand in de buurt is waar je beroep op kunt doen.

Ook minder leuke klussen doen we samen, maar omdat je het samen kan doen, is het gewoon leuker.”

Ecologisch project

De Kaasdroger gaat niet alleen over samenhuizen. Ook ecologisch leven staat centraal in het project. Op dit moment uit zich dat vooral in de manier waarop de locatie wordt verbouwd. De bewoners kiezen zo veel mogelijk voor ecologische bouwwijzen en -materialen zoals doorgedreven isolatie, hout-skeletbouw, strobalebouw, kalk-hennepwanden, schelpenisolatie, muren die afgewerkt worden met leem... Maar ecologisch leven betekent voor de bewoners veel meer. Lieselotte: “Elk gezin heeft slechts één auto. Als het even kan, laten we die zoveel mogelijk staan. Heb je toch een tweede auto nodig, dan kun je daarvoor terecht bij de medebewoners. Naast auto’s delen we ook allerlei apparaten zoals de grasmachine, frietketel... We werken ook aan een grote gemeenschappelijke zolder die gebruikt kan worden voor filmavonden, verjaardagsfeestjes, speelruimte voor de kinderen...”

1| De originele 'kaasdroger'.

2| In het **oude woonhuis** wonen Lieselotte en Laurenz met hun gezin.

3| Op deze foto wordt de grootte van **het complex** duidelijk.



Droomtuin

Een rondleiding brengt ons in een tuin vol verrassingen en een paradijs voor de kinderen: ezels, schapen, loopeenden, een speelboom vol schommels en klimtouw, ruimte om te voetballen, een boomhut, een vuurkring en een flinke moestuin. Een betere plek om op te groeien kun je nauwelijks dromen. Lieselotte: "Veel speelgoed hebben de kinderen hier niet nodig. Het terrein biedt eindeloos veel speelmogelijkheden en er is altijd wel iemand in de buurt om mee te spelen." Alsof ze die stelling moeten bewijzen, geven Noah en Jade zich over aan een partijtje verspringen in een bij elkaar geharkte hoop bladeren. Ook in de tuin staat ecologie centraal. Anje: "Onze tuin is een kringlooptuin, die we onderhouden op een ecologische manier. Daarom hebben we bijvoorbeeld

gekozen voor scheidingen van eetbare planten in plaats van sierhagen. Daar hebben we veel plezier van. Elk seizoen kan er wel wat geoogst worden: bessen, appels, noten, druiven, moerbeien... Ook de groentetuin levert al heel wat op. Toch hopen we op termijn nog meer of zelfs helemaal zelfvoorzienend te zijn." Op de binnenkoer plannen de bewoners nog een rietveld, waarmee ze hun eigen afvalwater zullen zuiveren.

'Open deur' in heel veel opzichten

Anje: "We willen op termijn een woongemeenschap zijn met een 'open deur'. Daarom willen we ons project ook openstellen om mensen te informeren over onze manier van samen wonen en leven. We zullen regelmatig aansluiten bij bestaande initiatieven (zoals opendeurdagen van samen-

huizen, Ecobouwers...). De voorbije zomer konden mensen ook al langskomen met hun tent om in onze tuin te kamperen.

Later willen we in ons eigen huis, dat te groot is voor ons gezin, ook een Bed & Breakfast onderbrengen. Maar dat is niet alles.

Een deel van de schuur zal omgebouwd worden tot polyvalente ruimte. Die zal openstaan voor de bewoners, maar evengoed voor andere geïnteresseerden. Het is vooral de bedoeling dat deze ruimte, die de naam 'De Broeikas' draagt, een broeikas zal zijn voor de realisatie van allerlei ideeën en activiteiten. Het moet een plek worden waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en inspireren, waar ruimte is om samen te bouwen aan creatieve projecten. We willen het project 'De Broeikas' realiseren via de oprichting van een coöperatieve vennootschap.

Anje: deze oude vierkantshoeve is een droomlocatie om te wonen maar onbetaalbaar voor een gezin alleen. Rechts: binnenzicht van de grote schuur. De voorkant wordt de zogenaamde broeikas, aan de achterkant komt de B&B van Anje en Benoît.



Daar zijn we nu volop mee bezig. Het kleine voorhuisje, dat tegen de straatgevel van de schuur aanleunt, zal ook open staan voor mensen die er korter of langer willen verblijven om aan een creatief project te werken. Dus ook externen zijn hier welkom. Die openheid vinden we belangrijk. We willen tonen dat er naast de klassieke samenlevingsvormen, nog andere mogelijkheden zijn.”

Samenhuizen is...

...een overkoepelende term om allerlei woonvormen te omschrijven waar meerdere mensen vrijwillig bij betrokken zijn. Het kan bijvoorbeeld gaan om centraal wonen, gedeelde woningen, kangoerewonen, cohousing, ecodorpen, leefgemeenschappen, woonwerkgemeenschappen,...

In vierkantshoeve ‘De Kaasdroger’ kozen de bewoners voor ‘centraal wonen’. Daarbij heeft elk ‘gezin’ een eigen wooneenheid maar zijn er ook gemeenschappelijke ruimtes zoals een wasruimte, groenteopslagplaats, fietsherstelruimte, gastenkamers, tuin... Bij centraal wonen heeft elke wooneenheid een eigen keuken, terwijl er in cohousing-projecten een gemeenschappelijke keuken/eetzaal wordt ingepland waar bewoners regelmatig de kans krijgen om samen te eten.

Voor meer info over samenhuizen kun je terecht bij vzw Samenhuizen (www.samenhuizen.be, tel. 02/380 24 62), een vereniging die allerlei vormen van gemeenschappelijk wonen bekender probeert te maken en ondersteunt. Kijk ook de website van het Cohousingplatform, www.cohousingplatform.be, tel. 09/335 91 99

Wil je nog meer weten over het samenhuizenproject in De Kaasdroger? Neem dan een kijkje op www.dekaasdroger.be.



“Terug makkelijk de trap op en af.”

Dankzij m’n traplift van ThyssenKrupp Encasa.”

Onbezorgd blijven genieten van het comfort en de privacy van uw eigen huis? Daar staat geen leeftijd meer op. Een traplift van ThyssenKrupp Encasa brengt iedereen veilig en comfortabel naar boven. Over verschillende verdiepingen. Zelfs al is uw trap erg smal, steil of hebt u een wenteltrap. En dat allemaal dankzij onze unieke monorail. Die is niet alleen veilig en elegant, maar past ook in ieder interieur. Kortom, met een traplift van ThyssenKrupp Encasa blijft alles bij het oude. Behalve natuurlijk het gemak waarmee u voortaan de trap op en af gaat!



Bel gratis

0800 94 365

info@tk-encasa.be

www.tk-traplift.be



Ontvang nu uw gratis documentatiepakket!

Eenvoudig te bedienen!



Voor mijn comfort!

Vraag vrijblijvend een offerte op maat van uw trap.

ThyssenKrupp Encasa
Life in motion.



ThyssenKrupp